

Till: Klimat- och näringslivsdepartementet

Dnr KN2024/022249

14 februari 2025

Yttrande från Essity avseende Klimat- och näringsdepartementets promemoria Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi (KN2024/02249)

Essity välkomnar uppmaningen från regeringen att inkomma med svar på remiss av promemorian Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi (KN2024/02249). Liksom EU-kommissionär Jessica Roswall understrukt så är den cirkulära ekonomin en del av EU:s konkurrenskraftsagenda. Politiken kan främja företagens strävan att utveckla cirkulära affärsmodeller och vi ser fram emot att regeringen lägger fram nödvändiga förslag. Den cirkulära ekonomin är ett viktigt verktyg i det bredare omställningsarbetet mot ett hållbart samhälle, utöver dess nödvändighet för att nå EU-målet om förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av kommunalt avfall.

Vi investerar i att hitta material och innovationer som både kan möta våra höga krav på sanitära och säkra produkter och samtidigt som de kan bidra till ökad hållbarhet och cirkularitet. Det är i detta sammanhang viktigt att regelverken möjliggör för hållbara innovationer och inte begränsar framtida utveckling av produkter och tjänster. Baserat på pilotstudier med Essitys kunder vet vi att pappershanddukar motsvarar cirka 10–20 procent av kundernas brännbara avfall. För att öka återvinningen och samtidigt sänka klimatpåverkan har Essity därför tillsammans med våra kunder utvecklat världens första tjänst för återvinning av använda pappershanddukar, Tork PaperCircle®. Tjänsten innebär att kundernas använda pappershanddukar på ett enkelt sätt samlas in för att därefter kunna återvinnas till nya produkter. Vid införandet av tjänsten Tork PaperCircle® i Sverige har en hel del hinder funnits på vägen. En utmaning har bland annat varit att använda pappershanddukar i Sverige omfattas av kommunernas renhållningsskyldighet eftersom pappershanddukarna utgör ett jämförligt avfall. **För att omhändertagandet av pappershanddukarna ska kunna ske, har Essitys kunder i Sverige varit tvungna att ansöka om och få dispens från det lagstadgade kommunala avfallsansvaret.** Det är en omständlig process som kan vara ett hinder och kräver ett stort engagemang från såväl våra kunder som från kommuner. I dag har flera kommuner gett Essitys kunder dispens. Genom Tork PaperCircle® har Essity gjort det möjligt för våra kunder att reducera avfall och minska koldioxidavtrycken med minst 40 procent jämfört med om de använda pappershanddukarna hade skickats för förbränning med värmeåtervinning.

För att nå uppsatta materialåtervinningsmål och stärka den cirkulära ekonomins utveckling kommer krafttag krävas av Sverige och övriga medlemsstater i EU de närmaste åren. Från Essity har vi efterfrågat det fulla införande av frivalsreformen och stödjer förslaget som utreddes och presenterades för snart fyra år sedan (SOU 2021: 24). Trots att promemorian (KN2024/02249) inte föreslår frival fullt ut så finns viktiga steg i rätt riktning.

Essity välkomnar också om att länsstyrelsen ska kunna besluta att en verksamhet själv ska förfoga över hur det avfall som uppstått ska hanteras och att beslutet kan gälla flera kommuner inom samma län. Det gör det enklare för företagen om de endast behöver göra en ansökan till en central instans istället för att kräva dispens från flera olika kommuner. Vår förhoppning är att det möjliggör mer storskaliga lösningar och affärsmodeller i ett större upptagningsområde.

Det är emellertid så att för att verkligen nå en uppsamlingsmängd som innebär att använda pappershanddukar kommer högre upp i avfallshierarkin så krävs att dessa samlas in i pappersinsamlingen.

Det skulle skapa en större tillgång på returpapper och minska behovet av att använda certifierad träfibermassa för pappersprodukter som toalettpapper och pappershanddukar. Vidare skulle det stärka Sveriges motståndskraft och bidra till självförsörjningsmöjligheter. **Därför stödjer Essity förslaget om krav på att yrkesmässiga verksamheter som producerar avfall som utgörs av förbrukat kontorspapper ska sortera ut det och förvara det skilt från annat avfall. Men, vi vill även undersöka möjligheten att inkludera använda pappershanddukar i denna avfallsström.**

Vidare stödjer Essity Skogsindustriernas synpunkt när det gäller att ytterligare sortering är helt avgörande för att uppfylla kraven för förpackningskategorierna enligt EU (2025/40) tabell 1 i bilaga II. Skogsindustrierna betonar att båda förpackningskategorierna 2 (pappers-/kartongförpackningar) och 3 (kompositförpackning där huvudparten består av papper/kartong) behöver materialåtervinnas mer. Sverige måste skapa förutsättningar för att de krav som ställs i (EU) 2025/40 tabell 3 i bilaga II om materialåtervinning, så att storskalig materialåtervinning kan uppnås. Vidare understryker Skogsindustrierna i sitt remissvar att insamlat förpackningsavfall av fiberbaserade material från verksamheter klassas redan idag som en hög kvalité och ska därför inte behöva genomgå ytterligare sortering. Det är därför av yttersta vikt att verksamhetsavfallet hanteras separat från fastighetsnära insamlat förpackningsavfall. Skogsindustrierna vill också starkt understryka att ersättningsmodellen till kommunerna inte bör främja blandning av material som är rena i insamlingsskedet relaterat till den nya ansvarsmodellen för fastighetsnära insamling.

Essity delar också synpunkter som förs fram i såväl Skogsindustriernas och Svenskt Näringslivs svar om att det är viktigt att ansvariga myndigheter utövar tillräcklig tillsyn på avfallsområdet, eftersom det är av stor betydelse för att säkerställa lika villkor på marknaden genom efterlevnad enligt respektive förordning samt att rapporteringen sker på ett korrekt och tillförlitligt sätt. Essity välkomnar promemorians syfte och bedömer att detta kommer att skapa förbättrade förutsättningar för att nå materialåtervinningsmål och främja en mer cirkulär ekonomi, men vill samtidigt uppmana regeringen att ta ytterligare steg, inte minns gällande insamling av använda pappershanddukar för att ta vara på samhällets resurser och främja cirkulära affärsmodeller.

Vi ser fram emot en fortsatt dialog kring detta.

Sofia Krigsman

EU Director Public Affairs

sofia.krigsman@essity.com

Kort om Essity

Essity är noterat på Nasdaq Stockholm och 2023 hade Essity en nettoomsättning på cirka 147 miljarder kronor (13 miljarder euro) och 36 000 anställda. Försäljning sker i cirka 150 länder under de globalt ledande varumärkena TENA och Tork samt andra starka varumärken såsom Actimove, Cutimed, JOBST, Knix, Leukoplast, Libero, Libresse, Lotus, Modibodi, Nosotras, Saba, Tempo, TOM Organic, och Zewa.